

ระบบบำบัดน้ำเสียแบบบ่อปิด

**เกษตร
นวัตกรรม**

ผลิตกําชจาระแบบบำบัดน้ำ

ระบบบำบัดน้ำเสีย

ผู้คุ้นเคยเมืองตุจาน

โครงการร่วมสานฝันเด็กให้เรียนรู้วิชาชีพ
สานหวังไปร่วมดูแลความงาม วันที่ 27 ธ.ค. 2553

J แนะนำโครงการแปรรูปเนื้อไก่ มีนบุรีของซีพีเอฟ ที่ดังขึ้น เมื่อปี 2521 อยู่ที่หมู่ที่ 9 แขวงแสนแสบ เขตมีนบุรี กรุงเทพฯ ได้สร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่เพื่อสิ่งแวดล้อม และชุมชนเป็นครั้งแรกของโรงงานแปรรูปเนื้อไก่ในประเทศไทย ด้วย "โครงการผลิตกําชชีวภาพจากกระบวนการบำบัดน้ำ" ซึ่งสามารถลดค่าพิษทางกลิ่นและก่อให้เกิดพลังงานทดแทนสำหรับใช้ภายในโรงงาน

เมื่อ 30 ปีที่แล้ว โรงงานแห่งนี้ ดังอยู่ห่างไกลพื้นที่ชุมชนมาก ก่อต่อมาชุมชนเริ่มขยายความเริ่งเข้ามายังตัวโรงงานมากขึ้น ทางโรงงานจึงพัฒนาระบบบำบัดน้ำเสียให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นและป้องกันปัญหาภัยล้นที่เกิดจากการบำบัดน้ำเสียแบบบ่อปิดโดยเปลี่ยนเป็นระบบบำบัดแบบบ่อปิดที่สามารถควบคุมปัจจัยทางชีวภาพได้อย่างสมบูรณ์ รวมทั้งสามารถนำกําชชีวภาพที่เกิดขึ้นไปใช้เป็นพลังงานทดแทนก้อนไฟฟ้า ซึ่งเป็นเชื้อเพลิงใน Broiler และยังเป็นส่วนหนึ่งของการลดการปล่อยกําชชีวภาพเรือนกระยะสู่สิ่งแวดล้อม

ซึ่งระบบบำบัดน้ำเสียแบบบ่อปิดนี้ เป็นการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

ระบบบ่อปิดน้ำที่ออกแบบตามมาตรฐาน 24.5 ล้านบาท (ได้รับเงินสนับสนุนจาก สพ. 3.84 ล้านบาท ทำให้ใช้เงินลงทุนจริง 20.66 ล้านบาท) สามารถลดการใช้เชื้อเพลิงน้ำมันด้วย 386,000 ลิตรต่อปี สามารถลดการปล่อยกําชชีวภาพเรือนกระยะ 15,000 ตันต่อปี เพิ่มขึ้นจากการปลูกป่า 88 ไร่ต่อปี

โครงการนี้ใช้ระบบบำบัดน้ำเสียแบบ "ไร้อากาศชนิดปิดกลุ่ม (Cover Lagoon)" และระบบคละกอนเร่ง (Activated Sludge) เพื่อผลการกระจายของกลิ่น และสามารถ

ผลิตเป็นกําชชีวภาพ ที่เกิดขึ้นจากการย่อยสลายน้ำเสียได้สูงถูกดึง 8,000 ลูกนาศก์เมตรต่อวัน ซึ่งน้ำเป็นแหล่งพลังงานทดแทนที่สำคัญ ปัจจุบันโรงงานแห่งนี้ได้นำกําชชีวภาพพัฒนาต่อไปเป็นเชื้อเพลิงในหม้อไอน้ำ (Boiler) ซึ่งทำให้สามารถประยุกต์ใช้ขี้อี้ด้านพลังงานได้อีกปีละ 6.6 ล้านบาท การกำเนิดหมักไว้อากาศแบบบ่อปิดที่มีกำแพงบังคับทิศทางการไหลของน้ำเสียส่งผลให้ประสิทธิภาพการบำบัดเพิ่มขึ้น เมื่อเทียบกับระบบบำบัดที่ใช้ในกระบวนการแปรรูป

อากาศที่ไป ทำให้ใช้พื้นที่น้อยลง 3 เท่า และน้ำที่ผ่านกระบวนการบำบัดมีคุณภาพด้านมาตรฐานของโรงงานอุตสาหกรรมและสามารถดำเนินการได้ต่อเนื่องต่อไป

สำหรับขั้นตอนทำงานคือเมื่อน้ำเสียออกจากโรงงานจะถูกแยกเศษขยะที่

นิ่งขนาดใหญ่ออก จึงแยกน้ำที่มันออกจากน้ำเสีย แล้วทำการแยกเศษขยะขนาดเล็ก และทำการปั่นสมดุลน้ำเสีย ก่อนเข้าสู่ระบบบำบัดน้ำเสียที่ผลิตกําชชีวภาพจากน้ำเสีย

โครงการผลิตกําชชีวภาพกระบวนการบำบัดน้ำนี้ ถือเป็นโครงการต้นแบบ ที่จะนำไปประยุกต์ใช้กับโรงงานอาหารแปรรูปอื่น ๆ ของบริษัทต่อไป โดยกําชชีวภาพที่เกิดขึ้นมีส่วนผสมของกําชชีวภาพ 60-70% ซึ่งเป็นแหล่งพลังงานสำคัญที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้หลากหลายแบบ เช่น ใช้แทนเชื้อเพลิงในการผลิตไอน้ำ ใช้ในการผลิตกระแสไฟฟ้า โดยผ่านเครื่อง

กํานันต์ไฟฟ้า (Gas Generator) หรือใช้เป็นเชื้อเพลิงในการประกอบอาหาร ทั้งซึ่งเป็นเชื้อเพลิงสะอาด สอดคล้องกับหลัก CDM : Clean Development Mechanism ที่ช่วยลดปัญหาภาวะเรือนกระจกของโลกด้วย.